

Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs

(mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, drs. M. Polderman, J. Toes sr.)

LKC 01.018

ADVIES IN DE ZAAK VAN:

De heer en mevrouw A te D, ouders van B, leerling van klas 3 van C te D (hierna: klagers)

-tegen-

de rector en het bevoegd gezag van C te D (hierna: verweerders).

De klacht

Bij klaagschrift van 24 januari 2001 hebben klagers op grond van de klachtenregeling van de betrokken school bij de Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs (LKC) een klacht jegens verweerders ingediend met de volgende inhoud:

Klagers klagen erover dat verweerders niet serieus zijn ingegaan op hun eerder geuite grieven. Deze hadden betrekking op het verwijderen van hun zoon van een fietsexcursie, waarbij de zoon zonder begeleiding en zonder zijn ouders daarvan op de hoogte te stellen op de trein naar huis werd gezet.

Verweerders hebben de klacht weersproken.

De behandeling van de klacht

Bij schrijven van 14 februari 2001 zijn verweerders uitgenodigd verweer te voeren. Bij brief van 9 april 2001 is aan de directie van de school om toezending van nadere informatie verzocht.

Deze inlichtingen werden bij brief met bijlagen van 12 april 2001 verstrekt.

Het bevoegd gezag heeft bij schrijven van 26 april 2001 verweer gevoerd.

Partijen hebben afschrift van alle stukken ontvangen.

Op 16 mei 2001 heeft de Commissie zitting gehouden te Rotterdam.

Klagers zijn ter zitting verschenen.

Verweerders zijn ter zitting verschenen, vertegenwoordigd door de heer P. Barendregt, conrector van de school, en de heer R. Dekker, medewerker bij het bevoegd gezag.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Overwegingen van de Commissie

De klacht is naar de letter voornamelijk gericht op de wijze waarop verweerders de klachten van klagers hebben afgehandeld. De Commissie zal zich echter niet beperken tot het uitspreken van een oordeel over de gevolgde procedures en de mate van zorgvuldigheid bij het afhandelen van de klachten. Om de redelijkheid van de door verweerders ingenomen standpunten te kunnen beoordelen acht de Commissie het noodzakelijk de hele gang van zaken tijdens de excursie bij de beoordeling te betrekken.

In de eerste plaats is de Commissie opgevallen welke rol de externe vertrouwenspersoon bij het behandelen van de klacht heeft gespeeld. Enerzijds is hij klagers steeds behulpzaam geweest bij het formuleren van hun klachten en heeft hij er zorg voor gedragen dat deze op de juiste plaats terecht kwamen, anderzijds heeft hij steeds ruimte gecreëerd voor overleg en oplossingen in der minne. Niet onvermeld mag blijven dat verweerders ter zitting hebben aangegeven dat de wijziging van sommige van hun inzichten mede het gevolg is van de interventie van de vertrouwenspersoon. De Commissie spreekt haar waardering uit voor de wijze, waarop de vertrouwenspersoon in dit geval invulling aan zijn taak heeft gegeven.

Wat betreft het opleggen van de maatregel verwijdering van de excursie overweegt de Commissie dat dit een zeer zware sanctie is. Voor de deelnemers aan de excursie had vooraf duidelijk moeten zijn dat excessief alcoholgebruik tot verwijdering zou leiden. De Commissie is van oordeel dat de houding van de excursiebegeleiders ten aanzien van alcoholgebruik tweeslachtig is geweest. Enerzijds werd uitgedragen dat de excursie alcoholvrij zou verlopen, anderzijds had men oog voor het feit dat leerlingen in deze leeftijdsgroep praten over en experimenteren met alcohol. Bij deze "realistische" houding passen geen ingrijpende maatregelen indien er inderdaad alcohol wordt genuttigd. Dit risico heeft de excursieleiding immers bewust genomen door niet consequent vast te houden aan het alcoholverbod. Dat deze situatie zich voor heeft gedaan leidt de Commissie af uit de sfeer, die hierover voorafgaand aan de excursie was ontstaan, en uit de grote hoeveelheden alcoholhoudende drank, die de leerlingen op de eerste dag van de excursie bij zich bleken te hebben.

De Commissie is van mening dat hier eerder sprake is geweest van een foutieve inschatting van het effect van het drankgebruik dan van bewust wangedrag van de zoon van klagers. Overigens is zij er wel van overtuigd dat de leiding van de excursie de situatie op juiste wijze heeft waargenomen, beschreven en ingeschat. Dat vervolgens corrigerend werd ingegrepen acht de Commissie dan ook voor de hand liggend. Zij is echter tevens van oordeel dat de rector van de school op basis van de hem ten dienste staande informatie niet in redelijkheid tot het besluit heeft kunnen komen de zoon van klagers van verdere deelname aan de excursie uit te sluiten. De zwaarte van de straf staat naar het oordeel van de Commissie niet in een juiste verhouding tot hetgeen de zoon van klagers had misdaan. Voor zover de strafoplegging in de klacht is begrepen is de klacht gegrond.

Eveneens onderschrijft de Commissie de mening van klagers en inmiddels ook van verweerders dat alvorens een leerling naar huis wordt gestuurd daarover contact moet hebben plaatsgevonden tussen de school en de ouders of verzorgers van de betreffende leerling. Het wegsturen van een leerling zonder de zekerheid dat deze ook opgevangen zal worden brengt naar het oordeel van de Commissie te veel risico met zich mee en is daarom niet acceptabel. Nu de zoon van klagers naar huis is gestuurd zonder dat klagers daarvan vooraf in kennis zijn gesteld is de klacht hierover gegrond.

Gebleken is dat het voorval op de excursie binnen de schoolgemeenschap nogal wat commotie teweeg heeft gebracht. De Commissie onderschrijft de intentie van de directie van de school om de ouders van de leerlingen schriftelijk over het voorval te informeren ten einde de onrust te beteugelen. Zij kan zich echter niet goed voorstellen dat de brief, die aan de ouders verzonden is, daaraan een wezenlijke bijdrage heeft geleverd. Daarvoor is de brief in te algemene bewoordingen gesteld en bevat deze te weinig concrete informatie. De Commissie merkt daarbij op dat de namen van de naar huis gestuurde leerlingen terecht niet in de brief zijn genoemd. Daardoor is er ook geen grond voor het verwijt dat klagers en hun zoon door het verspreiden van de brief in hun eer en goede naam zouden zijn aangetast.

De Commissie heeft kennisgenomen van de ten gevolge van het versturen van deze brief gekwetste gevoelens van klagers. Mede gezien de neutrale inhoud van de brief is zij van oordeel dat deze gevoelens eerder ontstaan zijn door het versturen en naderhand niet herroepen van die brief dan door de inhoud daarvan. De Commissie zal dit onderdeel van de klacht daarom in die zin beoordelen.

Wat betreft de bekendmaking van de gewijzigde inzichten van verweerders is de Commissie van oordeel dat het aanbod van verweerders om het mede naar aanleiding van de klacht gevormde beleid aan alle ouders bekend te maken, afdoende was. Dat deze bekendmaking in algemene termen, dus bijvoorbeeld door middel van plaatsing in de schoolgids, plaats zou vinden acht de Commissie voldoende. Het leggen van een koppeling naar het incident tijdens de fietsexcursie behoefde naar het oordeel van de Commissie niet plaats te vinden en zou waarschijnlijk het door klagers niet beoogde effect hebben gehad dat het incident, dat velen alweer vergeten waren, opnieuw opgerakeld zou worden. Dit onderdeel van de klacht is dan ook ongegrond.

De Commissie ziet geen aanleiding tot het doen van aanbevelingen aan het bevoegd gezag tot het treffen van maatregelen, anders dan tot op heden heeft plaatsgevonden. De reactie

van verweerders, bestaande uit een uitvoerige evaluatie van het gebeurde en het als gevolg daarvan aanpassen van het te voeren beleid, acht de Commissie afdoende. Voorts acht zij de handelwijze van de excursieleiding niet laakbaar. Zij ziet dan ook geen reden aanbevelingen te doen tot het treffen van maatregelen. Ook op dit onderdeel is de klacht ongegrond.

Wat betreft de wijze van afhandeling van de grieven van klagers door verweerders is de Commissie van oordeel dat deze de toets der kritiek ruimschoots kan doorstaan. Ook al is daarmee wellicht meer tijd gemoeid geweest dan wenselijk, dat neemt niet weg dat verweerders de klachten op ieder onderdeel uitgebreid en serieus behandeld hebben. Dat niet alle uitkomsten van de daarbij gemaakte afwegingen bevredigend voor klagers waren, doet niet af aan de grondigheid van de klachtbehandeling. Dit onderdeel van de klacht is eveneens ongegrond.

Conclusie

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot de conclusie dat de klacht gegrond is voor zover deze betrekking heeft op het naar huis sturen van de zoon van klagers en wat betreft het niet vooraf in kennis stellen van klagers hierover. De klacht is ongegrond wat betreft de informatieverstrekking aan ouders, de aan het incident te verbinden gevolgen en de wijze, waarop de klachten van klagers zijn behandeld.

Woerden, 19 juni 2001

w.g.

mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter

w.g.

mr. M. Smulders, secretaris